

GAZETA LWOWSKA

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztu: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztu: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Część nieurzędowa.

Monarchia Austriacka.

Kraków, 8. kwietnia. (*Sprostowanie mylnych wieści.*)

Krak. Ztg. z dnia dzisiejszego pisze: „Dziennik Wanderer z 5go b. m. podaje w liście z Krakowa z 3. b. m. jeremiadę o odbywających się tu „przetrasaniach domów, aresztacjach i bezprawnych rewizjach paszportów“, ażeby skłonić wyższe władze do powstrzymania takich „nadużyć“ i do „zachowania prawnego stanu rzeczy w Galicyi“. Podług tego powinienby był korespondent dowieść, że zdarzały się istotnie takie nadużycia i że u nas panują stosunki nielegalne. Ale korespondent zdołał tylko przytoczyć szereg nieprawdziwych faktów i fałszywych twierdzeń. Oto co pisze:

„Rewizye domowe są u nas teraz bardzo w użyciu. Tak np. wczoraj przetrząsała policya przy pomocy wojska i policyantów o godzinie 4. po północy bardzo ostro i ściśle olearily szanowanego tu powszechnie obywatela miejskiego i członka wydziału gminnego, pana Baranowskiego, nie znalazłszy tam nic przeciwnego ustawom. Tego samego dnia o godzinie 9. zrana odbyła się także rewizya policyjna u chorej po położu pani Sucheckiej, przyczem przetrzāsano całe pomieszkanie tej chorej kobiety i również nic nie znaleziono. Przed kilkoma dniami rewidowała policya prawie wszystkie hotele w Krakowie, mianowicie drezdeński, warszawski, lwowski, saski i polski, jak również hotel pod „Różą“ i to pokój za pokojem. Nadto odbyła się również przed tygodniem rewizya w domu kupca Kosza, którego zarazem uwięziono, później oddano sądowi karnemu, a po kilku dniach wypuszczono z więzienia nie oznajmiwszy mu nawet powodu tego postępowania.

Przy wszystkich tych rewizjach domowych, przedsięwziętych przez policję krakowską, nie zachowywano wcale przepisu ustawy z 27. października 1862 l. 88 Dz. u. p., ani też paragrafu 172. procedury karnej, podług której do przetrzāsania domu, jeżeli ma się odbyć dla dozoru policyjnego, potrzeba wykazać się należytem upoważnieniem, i rewizya taka powinna być przedsięwzięta w obecności dwóch świadków, którzy podług ustawy nie mogą być strażnikami policyjnymi. Policja krakowska postępuje przytem tak, jak gdyby te ustawy wcale nie istniały lub też w Krakowie nie miały mocy obowiązującej. Dziś o godzinie 7. zrana aresztowała policja szanowanego powszechnie jenerała Kruszewskiego, przyczem odbywała się także w całym domu ostra rewizya i policja również nie wykazawszy się żadnem upoważnieniem chciała przetrzāsac także pomieszkania innych czynszowników, a jednego z nich sprowadziła nawet z 3go piętra do piwnicy z wezwaniem, ażeby otworzył tę piwnicę. Pojmiecie, że takie postępowanie zatrważa publiczność, gdyż każdy może być przygotowanym, że go spotka coś podobnego, jak spomnianego kupca Kosza. Do tego potrzeba dodać jeszcze, że pomimo zniesionego prawnie systemu paszportowego w całej Galicyi, każdy podróżny musi być zaopatrzony w przepustkę lub kartę legitymacyjną, jeżeli chce jechać koleją żelazną, i przy wsiadaniu musi każdy na wezwanie policyi lub żandarmeryi pokazywać tę przepustkę lub kartę legitymacyjną, pomimo, że niezostało zniesione, a za tem istnieje jeszcze w całej mocy cesarskie rozporządzenie z 9. lutego 1857 l. 31. ustęp 1. Tak więc pomimo najlepszych ustaw i pomimo konstytucyi żyjemy tu w takim stanie, którego niepodobna pogodzić z wykonywaniem ustaw.“

Wnioskowanie to byłoby słuszne, ale przypadkowym sposobem są premisa fałszywe. U pana Baranowskiego niebyło wcale rewizji domowej; miała się ona odbyć tylko u mieszkającej w jego domu partyi, ale nienastąpiła, ponieważ ta partya niebyła obecna. W mieszkaniu pani Sucheckiej przedsięwzięto rewizję na podstawie bardzo naglących poszlaków; zaś o stanie, w jakim znajdowała się pani Suchecka, niewiedziela nic władza. Ze przy rewizji domowej nieznaleziono nic kompromitującego, niejestto — jak powiemy nawiasem — żaden dowód, jakoby była nielegalną lub bez upoważnienia dokonaną.

Do rewidowania hotelów jest władza policyjna bez wątpienia uprawniona, a o ile chodzi o sprawdzenie możliwych przekroczeń przepisów meldunkowych — na których jak wiadomo niezbywa wcale przy tłumnym napływie przybywających tu jawnie i skrycie cudzoziemców ze wszystkich krajów, — jest nawet obowiązana do przedsięwzięcia takich rewizji. Bez takiego prawa niemożnaby przy istniejących teraz bardzo liberalnych przepisach paszportowych w żaden sposób utrzymać należytej kontroli i ewidencji obcych, która w czasach pokoju jest zbyteczną, ale przy terażniejszych wypadkach właśnie nieodzownie potrzebną. Ze zaś pomimo tego wszystkiego postępowanie z przybywającymi tu cudzoziemcami wcale niejest surowe, może osądzić sam po sobie korespondent „Wanderera“, który bawi tu już kilka miesięcy bez przeszkody i swobodnie fabrykuje swoje nowiny. Wspomniona rewizya paszportów dzieje się na mocy ogłoszonego w swoim czasie także w naszym

dzienniku rozporządzenia Namiestnictwa z 15. marca r. b. l. 505. Jak wiadomo, wydane zostało to rozporządzenie, ponieważ — jak powiedziano we wstępie jego — „wychodzący z Królestwa Polskiego nadużywali użyczanego sobie tutaj przytulku, by werbować uczestników dla zbrojnego powstania w Polsce lub otrzymywać w tym względzie innego rodzaju pomoc.“ Przeciw obcym więc wydane zostało to obostrzone postanowienie, i urzędnicy policyjni na dworcach kolei żelaznej otrzymali polecenie, żądać tylko od obcych lub nieznanych osób okazania legitymacji podróży. Krajowców zaś niedotyka wcale to rozporządzenie, które wywołane nadzwyczajnymi stosunkami, wyjdzie też z ustaniem ich niezawodnie z mocy obowiązującej.

O rewizji w domu kupca Kosza donosi korespondent również w taki sposób, iż możnaby mniemać, że odbyła się bezprawnie i bez skutku. My zaś jesteśmy w stanie oznajmić, że u kupca Kosza znaleziono wielce kompromitujące go papiery i broń, i przeto wytoczone zostało przeciw niemu śledztwo karne. Ze pan Kosz po kilku dniach wypuszczony został z więzienia nie dowiedziawszy się powodu swego aresztowania, co by może znaczyć miało, że śledztwo kryminalne zostało przytłumione, i że niewinnie aresztowanemu nie umiano podać przyczyny jego uwięzienia, jest to po prostu kłamstwo. Kupiec Kosz był w należyty sposób badany i uwiadomiony o powodach swego aresztowania, a jako osiadły tutaj obywatel miejski, którego nie wypada podejrzewać o zamiar uchylecia się ucieczką od śledztwa, *puszczony został tymczasowo na wolną stopę.* Śledztwo zaś przeciw niemu toczy się dalej. Również nie prawdą jest, jakoby każdy musiał być przygotowanym na to, że go spotka coś podobnego, jak kupca Kosza. Kto się dopuści podobnej przewiny, narazi się naturalnie na takie same niebezpieczeństwo, ale też jedynie w takim wypadku tylko.

Nieprawdą jest dalej, jakoby rewizya przedsięwzięta u jenerała Kruszewskiego miała rozciągać się na cały dom. Jenerał Kruszewski mieszka tylko w jednym pokoju, i na tym pokoju ograniczała się rewizya. Nieprawdą jest nakoniec, jakoby urzędnicy wysyłani na rewizję nie mieli pisemnego upoważnienia, że rewizye odbywały się nie w obecności świadków, że cywilni strażnicy nie mogą być tymi świadkami, lub żeby w którymkolwiek wypadku i w jakikolwiek sposób nie dopełniono przepisanych ustawą formalności, pomimo iż żyjemy w stanie wyjątkowym, który jako rodzaj koniecznej obrony mógłby na wszelki sposób dozwalać swobodniejszego wykonywania atrybucyj prawnych, który jednak korespondentowi tak mało musi być znanym, że zdaje się, jakoby chodził z zamkniętymi oczyma po mieście, lub nie chciał nie widzieć, gdyż inaczej nie mógłby pewno domagać się zupełnego zawieszenia funkcji urzędowych, ani też przedstawiać wykonywanie atrybucji rządowych jako nadużycie i samowolne środki przeciw spokojnym podróżnym i ściśle lojalnym obywatelom miejskim.

To więc są fakta, na których podstawie ośmiela się nie znany korespondent „Wanderera“ podnosić ciężki zarzut bezprawnego postępowania i niekonstytucyjnego zachowania się przeciw władzom, i prawić o konieczności powrotu do stanu prawnego. Szczęściem wiara w lojalność rządu jest zanadto silnie ugruntowana, by mogła ją zachwiać tak łatwa paplanina polującego na nowiny korespondenta. Rząd nie przekroczy żadnej z swych prerogatyw, ale też nie da sobie uszczuplić żadnego z praw swoich. Do tego stosuje się postępowanie władz cesarskich.

Ściśle i sumiennie trzymały się one zawsze w wykonywaniu swych praw i obowiązków w granicach zakreślonych ustawami, ale równie sumiennie będą one przestrzegać prawa i obowiązku, by przy terażniejszych nadzwyczajnych stosunkach używać także nadzwyczajnych środków, a to z tem większą precyzją, iż użycie takich środków nakazuje usilnie potrzebna troskliwość o bezpieczeństwo publiczne, i ponieważ odpowiadają one zupełnie zajmowanemu dotąd stanowisku rządu.

To stanowisko zalecało się od początku ludzkością i dopełnianiem włożonych na rząd obowiązków internacjonalnych, i niezmięnilo się też dotąd wcale.

Rząd nie może seszalać na to, ażeby terytorjum jego zamieniano w stałą zbrojownię do ciągłych zamachów na państwo sąsiednie, i żeby we własnym kraju jego formalnie uorganizowana tajemna władza rządowa wydawała rozkazy pod sankcją kary i rozpisywała podatki i rekrutów.

Gdyby dozwalał na to, to właśnie opuściłby dotychczasowe stanowisko swoje i wszedł na drogę współdziałania, której unikał dotąd tak na jedną jak i na drugą stronę. Występując zaś przeciw nadużyciom partyi czynu we własnym kraju wypełnia rząd nie tylko swoje internacjonalne obowiązki, ale oraz czyni za dość słusznym pretensjom swoich własnych poddanych, którzy mogą żądać ochrony w obec gwałtów tajemnej i niemającej żadnej gwarancji bezprawnej władzy.

Tyle — nie w odpowiedzi na obojętne zresztą zarzuty „Wanderera“, lecz aby powiedzieć to, co raz przecież musi być powiedzianem.“

Podając w wiernym przekładzie powyższy artykuł z *Krak. Ztg.* niemożemy pominąć uwagi, że w nim idzie nie tylko o sprostowanie faktów mylnie w „Wandererze“ podanych, ale głównie o wyjaśnienie stanowiska rządu i władz, których postępowanie prawem uzasadnione także w tutejszych dziennikach w mylnym świetle bywa przedstawiane.

Wiedeń. 8. kwietnia. (*Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.*) Arcyksiążę Franciszek Karol i Arcyksiężna Zofia udali się do Pragi dla odwiedzenia Cesarza Ferdynanda; powrócą z tamtąd za dni dziesięć i zajmą mieszkanie w Schönbrunn. Arcyksiężna Albrecht i Wilhelm udali się przedwczoraj do Weilburgu pod Badenem i mają dziś powrócić. Według doniesień z Lacromy, Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian powrócił całkiem do zdrowia i wkrótce ma puścić się w podróż do Wiednia.

Minister stanu przepędziwszy obadwa dni świąt w Klosterneuburgu, powrócił już do Wiednia, i dawał wczoraj wieczór. Prezes sądu handlowego baron Raule, udał się dziś do Drezna, celem zagajenia dn. 9. kwietnia konferencji względem powszechnego niemieckiego prawa o zobowiązaniach. Nad projektem do ustawy pracował komitet nawet w ciągu wielkiego tygodnia.

Odjazd Jego Eminencyi, kardynała patryarchy, z Wenecyi do Wiednia, gdzie ma otrzymać baret kardynalski z rąk Jego ces. Mości, nastąpi dn. 7. b. m. Jego ces. Wysokość Arcyksiążę Maxymilian d'Este ustąpił mu swego pałacu na czas pobytu w Wiedniu. Miasto Wenecya będzie przy tej sposobności reprezentowane przez podestę hr. Bembo, i asesora municypalnego hr. Grimani, a kapituła patryarchalna przez kanoników hr. Falier i Ghenga. Hr. Campello, członek papieskiej gwardyi szlacheckiej, będzie towarzyszył Jego Eminencyi, i zabawi w Wiedniu do końca ceremonii.

(*Obwieszczenie banku narodowego w Wiedniu.*) Dyrekcya banku narodowego w Wiedniu wydała pod dniem 2. kwietnia b. r. następujące obwieszczenie:

Na mocy cesarskich rozporządzeń z 30. sierpnia i 26. grudnia 1858, termin ściągnięcia i wyjęcia z obiegu banknotów opiewających na monetę konwencyjną ustanowiony został na dzień 31. grudnia 1859.

Przez wysokie ministerjum finansów w dzienniku ustaw państwa i przez dyrekcję bankową do powszechnej wiadomości podany ostatni termin wymiany tych banknotów upłynął już także 31. grudnia 1860 r.

Tem usilniej przeto uprasza się właścicieli banknotów i tych, którzy je przechowują, aby spieszenie zgłosili się do dyrekcji banku narodowego w Wiedniu celem wymiany tychże, ile ze względu na uczynione już ogłoszenia prawne bank od 1. stycznia 1867 nie będzie już obowiązany ściągać lub wymieniać banknoty opiewające na monetę konwencyjną.

Francya.

Paryż, 5. kwietnia. (*Różne wiadomości.*) Mówią w Paryżu o okólniku p. Drouyn de Lhuys do agentów dyplomatycznych francuskich, w której im skreśla obecny stan rokowań dyplomatycznych względem Polski. Jak już wiadomo z noty lorda Russela do lorda Napiera, Anglia w żądaniach swych nie idzie po za amnestyę i przywrócenie konstytucyi z 1815 roku.

Baron Wagner, dotychczasowy poseł pruski w Meksyku, złożył p. Drouyn de Lhuys memoryał względem położenia rzeczy w Meksyku i zamiarów Francyi. Wczoraj obiegła znow wiadomość o niespodziewanym zajęciu stolicy Meksyku przez wojska francuskie. Depesza z Nowego Jorku z d. 26. marca donosi, iż z Meksyku pisano pod dniem 2. marca, iż Francuzi zostawili przed Pueblą 1000 ludzi dla obserwowania jenerała Ortegi, z głównym zaś korpussem pociągnęli ku samemu Meksykowi, od którego tylko o 10 mil byli oddaleni. Wszakże wieści te bardzo są niepewne i potwierdzenia ich oczekiwać trzeba. *La France* donosi, że pułkownik d'Auvergne, szef sztabu jenerała Forey, nogę złamał w skutek spadku z konia. Miejsce jego zajął tymczasowo pułkownik Manague. Pułkownik d'Auvergne, który w całej armii bardzo jest poważany, był już w wojnie krymskiej szefem sztabu jenerała Forey, i w wojnie włoskiej tę samą funkcję wypełniał.

Według rozporządzenia ministra wojny, do załogi Paryża należeć zawsze ma jeden lub więcej pułków krajowców afrykańskich. W skutek tego rozporządzenia oczekują w Paryżu w ciągu kwietnia jeden pułk tak zwanych Turcos.

Po całej Francyi panuje teraz wielki ruch w sprawie nowych wyborów do ciała prawodawczego. Ze zaś między opozycyę wdarła się niezgoda co do kandydatów wybrać się mogących, zdaje się przeto, iż stronnictwo rządowe wielką zyska przewagę. Mówią, iż pp. Thiers, Marie, Casimir Perrier i Prevost-Paradol wystąpić mają jako kandydaci opozycyjni.

(*„La France“ o powstaniu polskiem.*) *La France* powziawszy z najświeższych telegramów wiadomość o powstaniu na Żmudzi, wiadomość tę poczytywałaby za bardzo smutną, gdyby jej wydawała się prawdopodobną. Dzienniki paryskie, pisze, które podbudzają nieszczęśliwą Polskę do rozpaczliwej walki; co spowoduje tylko najsmutniejsze represalia, nie są przyjaciółmi tego kraju. Oby przypomniano sobie nie zbyt daleką przeszłość i skutki powstania

r. 1831. Naówczas Polska ukonstytuowana całkiem w duchu narodowym, miała własną i wielce waleczną armię, a jednak mimo powszechnego zapалу, uległa Rosyi. Dziś, tem prędzej to samo nastąpi, dalsze zaś prowadzenie walki rozpaczliwej wtedy tylko dałoby się usprawiedliwić, gdyby Europa była całkiem obojętną. Ale tak nie jest; jeszcze nigdy Europa nie okazała Polsce tyle współczucia co teraz; współczucie to jednak paraliżuje się przedłużaniem walki nadaremnej. Anglia oświadczyła się za inicjatywą, pokojową wprawdzie, nie mniej przeto jednak skuteczną; Francya, od której wyszła ta inicjatywa, łączy swoje usiłowanie z usiłowaniem Anglii, aby wyrzucić wpływ na postanowienia gabinetu petersburskiego, a i Austria także, ile dozwala jej własne stanowisko, dała przyzwolenie do akcyi dyplomatycznej szerokiego rozmiarów. Podburzanie powstania polskiego do rzeczy nadludzkich udaremni najniezawodniejszą i najpożyteczniejszą akcyę dyplomatyczną, jakiej od pół wieku nie było; stłumi w zarodzie upragnione przez cały świat ulepszenia i reformy, Polaków zaś uczyni może męczennikami, ale pewnie nie obywatelami.

Królestwo Polskie.

(*Przewaga stronnictwa niemiecko-rosyjskiego w rządzie. — Wypadki powstania.*) *Gazecie kolońskiej* piszą z **Warszawy** pod dniem 1. kwietnia: „Niemiecko-rosyjska i noworosyjsko-francuska partya walczą między sobą i w sferach rządowych o wpływ, a stanowcze przechylenie się zwycięstwa na stronę pierwszej wskazuje nie tylko ta okoliczność, iż margrabia Wielopolski tylko imieniem jeszcze stoi na czele rządu, ale oraz misya wiekowego wprawdzie ale energicznego jenerała Berga, ażeby był pomocnikiem Wielkiego Księcia w sprawach wojskowych. W czasach, gdy miała przewagę francusko-rosyjska partya, przeszkodził tej misyi margrabia, i taka sama funkcyja poruczona została jenerałowi Sumarokow. Ten jednakże nie przybył wcale do Warszawy, lecz otrzymał urlop w Petersburgu. Ale z przybyciem jenerała Berga nie było przecież jeszcze tak prędko nastąpiło izolowanie margrabi Wielopolskiego, gdyby nie to, jak slychać, iż zdobyte w ostatnich walkach z dyktatorem Langiewiczem papiery miały wykazać rozmaite stosunki margrabięgo z zagranicą, które dowiodły, że sympatye jego skłaniały się do Francyi. Mówię to naturalnie o pogłoskach tylko, gdyż sam nie czytałem tych papierów. Tyle jednak wiem z pewnością, że przytem popieranie powstania ze strony Francyi w uderzający sposób dowiedzionem zostało. Tak oczekują powstańcy znacznych transportów materiału wojennego okrętami na Bałtyku, i rzeczywiście powzięto zamiar powierzyć je zaufanym osobom na pewnych miejscach wybrzeża rosyjskiego.“

Jak donoszą *Gazecie Wroclawskiej* z Bodzanowic, zniosło wojsko rosyjskie podług otrzymanych teraz wiarogodnych wiadomości zupełnie ów oddział powstańców, który niedawno wybierał konie w Przystaniu i Parzymiechu, a potem obozował krótki czas w lesie w pobliżu ostatniego miejsca. Powstańcy poszli z Parzymiecha do Wielunia, mając zamiar uderzyć na stojące tam wojsko rosyjskie i uwolnić swoich jeńców. W przechodzie wymińli bardzo zręcznie silny oddział rosyjski, wysłany za nimi w pogoń, i byłiby osiągnęli swój zamiar, gdyby nie to, że spotkali inny znaczny oddział wojsk rosyjskich, ciągnący od granicy austriackiej do Radomska. Przyszło więc do walki, w której powstańcy ponieśli zupełną klęskę. Tylko 19 do 20 ludzi uratowało się spieszną ucieczką. Po między jeńcami znajdowała się także kobieta przebrana w mundur.

Do *Dziennika Poznańskiego* piszą z Warszawy pod dniem 1go b. m.: W niedzielę 29. marca przechodziło 300 powstańców przez miasto Sochaczew, oddalone 8 mil od Warszawy. Ten oddział dość dobrze uzbrojony udał się pod dowództwem majora Gałeckiego w Płockie, by się połączyć tam z większym oddziałem. Także w okolicy Rawy formują się nowe korpusy powstańców. Podróżni, którzy przybyli koleją petersbursko-warszawską, opowiadają, że w okolicy Dynaburga spalili chłopci dwie cerkwie szymatyczne i zamordowali popów żądając duchowieństwa unickiego i odbudowania swoich unickich kościołów.

Dziennikowi *Indep. belge* donoszą z Warszawy telegrafem pod dniem 2. kwietnia: Dzienniki francuskie donosiły, jakoby dowódzca powstańców Krasiecki otrzymał 500 bahajek i skutkiem tego umarł, a matka jego dostała pomieszanie zmysłów. Cała ta wiadomość jest skłamana, gdyż nie ma żadnego dowódcy powstańców tego nazwiska.

Rosya.

(*Różne wiadomości.*) *Jen. kor. austr.*, podając z Petersburga doniesienie, które już wczoraj w rubryce ostatnich wiadomości zamieściliśmy, iż rada tajny Korf pracuje z najwyższego polecenia nad projektem zaprowadzenia pewnego rodzaju rządów stanowych gubernialnych, dodaje, iż widać z tąd, że cesarz rosyjski na serio o reformach myśli. Szlachta zaś kilku gubernij a mianowicie kurskiej, twerskiej i moskiewskiej, gwoli wyboru nowych marszałków zebrana, ta sama szlachta, która, jak wiadomo, nie bardzo się okazała przychylną dla zamiarów cesarskich, podała teraz do tronu adresy w tonie w prawdzie pełnym uszanowania lecz wyraźnie bardzo sformułowane, w których uprasza cesarza o nadanie instytucyj konstytucyjnych. W kółkach zaś rządowych nie wątpią o tem, iż i szlachta innych gubernij pójdzie za tym przykładem. Wypadek ten był dla kółek rządowych wcale nie spodziewanym i jak łatwo się można domyślić żywą w nich agitacyę wywołał.

Z Polski wiadomości nie są pomyślne, i chociaż to niechętnie przyznają to jednak jest prawdą, że powstanie nie tylko nie zostało dotąd stłumione, lecz nawet się w wielu częściach kraju rozszerzyło. W sferach najbliższej tronu stojących panuje przekonanie, iż insurekcyja siłą stłumiona być musi, dla tego większa część załogi moskiewskiej jest w drodze do Polski. Przekonano się jednak, iż nieludzkosc, jakiej się dopuszczano ze strony rosyjskiej w czasie walki i po walce, złe bardzo przyniosła owoce, teraz cesarz wyraźnie nakazał, ażeby podobne sceny nieludzkości już się nie powtarzały, a wienni przestępstwa tego nakazu surowej karze poddani zostali.

Arcybiskup Warszawski cofnął z pewnością swoje dymisyę jako członek rady stanu warszawskiej, co w sferach rządowych petersburskich dobre bardzo wrażenie wywarło.

Z pewnością zadecydowane zostało, iż cesarzowa rosyjska uda się w lecie do kąpiel w Kissingen na kilka tygodni i to właśnie w tym samym czasie, w którym tam znajdować się będzie cesarzowa austriacka, w kółkach zaś dworskich jest przekonanie, iż cesarz sam cesarzową tamże odprowadzi. Rozkazy ku wynajęciu mieszkań wydane już zostały.

Turcya.

Konstantynopol, 6. kwietnia. (Wiadomości pobieżne.) Jenerał en chef Omer Basza objął tymczasowo ministerstwo wojny. Armia jest podzielona na 6 korpusów; pierwszy pozostaje w Konstantynopolu, pod wodzą Abdul Kerima Baszy wychowanego w Wiedniu, i ma być przeniesiony do Szumli.

D. 19. marca odbyło się w Jeruzalem uroczyste poświęcenie kaplicy w austriackim domu pielgrzymów. Celebrował patriarcha.

W Damaszku przez chrześcianina popełniony mord nie miał skutków niepokojących.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Brzeżany, 4. kwietnia. W naszym obwodzie były na targach w drugiej połowie z. m. następujące ceny zboża i innych artykułów.

	Miejsce targu:											
	Brzeżany		Bóbrka		Chełmów		Kozowa		Przemyski		Rohatyn	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austriackiej											
Mec pszenicy . . .	2	54	3	.	3	20	2	75	3	20	3	30
" żyta . . .	1	56	1	70	2	.	1	70	1	60	1	92
" jęczmienia . . .	1	35	1	70	1	80	1	40	1	40	1	40
" owsa . . .	1	.	1	20	1	40	1	.	1	20	1	16
" hreczki . . .	1	95	1	50	2	.	2	.	2	.	1	70
" kukurudzy	2	20	.	.	1	75	2	30	2	30
" ziemniaków	87	.	80	.	.	.	50	.	60	.	80
Cetnar siana . . .	1	10	1	50	1	25	1	.	1	.	1	5
" węgla	45	.
" nasienia koniecu	38	.
Sąg drzewa twardego	4	50	7	.	5	20	8	.	6	20	5	4
" " miękkiego	3	50	6	.	4	10	7	.	.	.	3	36
Funt mięsa wołowego	.	13	.	14	.	12	.	14	.	14	.	12
Mas okowity	75	.	36	.	47	.	30	.	35	.	80

Kronika.

(Internowani.) Do Ołomuńca odstawiono wczoraj 29 powstańców, mianowicie czterech ze Lwowa, resztę z obwodu Żółkiewskiego. Internowani są poddani rosyjskimi z Królestwa Polskiego.

(Stan zdrowia w mieście Lwowie.) W miesiącu lutym b. r. panowały głównie w naszym mieście katary organów oddechowych, zapalenia płuc, reumatyzmy i tyfusu.

W tutejszym szpitalu powszechnym leczono w lutym b. r. 1386 chorych; z tych wyzdrowiało 442, wydano nieuleczonych 43, umarło 66, pozostało w kuracyi 837.

Według wykazów urzędowych w ciągu miesiąca lutego b. r. umarło we Lwowie 237 osób.

(Pożar.) We wsi Jajkocach, w powiecie Żurawieńskim, spaliła się d. 30. z. m. karczma dworska, tudzież przyległa chata włościańska.

Jest podejrzenie, że karczma była podpalona.

(Czeladnik garbarski) (białoskórnik) rodem z miasteczka Plau w Meklenburgszczyźnie, przed niewielu laty puścił się na wędrowną, jak zwykle przed wyzwoleniem. Dziwnym trafem dostał się do Konstantynopola, do Teheranu, do Mekki i wcisnął się aż do Kaaly. Ale tu poczęto go podejrzyczyć o nieuzupełnienie ortodoxyi mahometanśkiej — trzeba się było legitymować. Rozsądny garbarz nie pokazał swej cechowej książeczki, ale podał się jako poddany — angielski. Anglia była właśnie w wielkim poszanowaniu u wyznawców proroka, gdyż walczyła za półksiężyc; dano więc zielony turban pielgrzymowi i paszport jako poddanemu angielskiemu z prowincyi Meklenburga. Szczęściem mahometanie nie są jeszcze zbyt moi w geografii. Z paszportem przebył ów garbarz Afrykę, spotkał się z pruskim podróżnym profesorem Böhm, dotarł do Tumbaktu, ale tu go tęsknica do kraju porwała i zażądał do Plau powrócić. Do-

stawszy się do domu, pragnie założyć garbarnię, ale książeczka jego wędrownia nie jest w porządku, gdyż w Teheranie i Tumbaktu cehów nie znalazł. Profesor Böhm wydaje z jego opowiadań opis podróży.

— Dnia 27. lutego otwarta została wystawa przemysłowa w Konstantynopolu. Oddawna przygotowywano się już do tego uroczyste zapowiedzianego obchodu narodowego. Cudnie piękna pogoda mu sprzyjała, a tłumy ciekawych były niezmiernie, na dawnym Hyppodromie, dziś zwanym sułtana Ahmed'a Atmejdan. Przed pałacem wystawy trzy bataliony zuawów i szwadron kawaleryi wyciągnęły kordon, zachowując nieco wolnego miejsca dla sułtana i jego dworu, który w blizkim meczecie sułtana Ahmed'a odbywał południowe modlitwy. Cena wnijscia tego dnia wynosiła po 10 piastrow od osoby, ale mimo wydanych biletów, nie puszczone nikogo później, aby sułtan mógł swobodniej oglądać wystawę. Tysiące odeszły po tem zamknięciu drzwi z bardzo kwaśnymi minami. Niewiadomo zkąd wypłynął rozkaz zamknięcia, fantazyja, która 50.000 osobom, po opłacie 500.000 piastrow, przystępu do pałacu wzbromiła.

Do obcych przybyszów w Konstantynopolu, liczy się deputacyja Ormian z okręgu Zeithunt. Mały ten kraj chrześciański (północna część dawnej Cylicyi), liczy około 30.000 mieszkańców, i umiał dotąd swą niezależność zachować. W sierpniu roku przeszłego zagrożony był od Turków, którzy się tu okrucieństw wielu dopuścili, ale mężny odpór znaleźli. Poselstwo to ma polecenie starać się o uznanie zupełnej niezależności Zeithuntów.

Ostatnie wiadomości.

Lwów, 10. kwietnia. Jener. Korresp. austr. donosi z pewnego źródła, iż Najjaśniejszy Pau przyjął racyę dymisyę hrab. Jerzego Apponyjego z godności Judicis curiae. Miejsce jego zajmie hr. Jerzy Andrassy, najwyższe zaś postanowienie w tym względzie w jutrzejszej gazecie wiedeńskiej ogłoszone być ma.

Komisya powołana do ułożenia statutu dla Królestwa Lombardo-weneckiego ukończyła już swoją pracę, i odbyła w dn. 7. b. m. ostatnie swe posiedzenie pod prezydencyją Jego Excel. p. ministra stanu. Zdaje się, iż projekt przez nią ułożony, wkrótce do najwyższej sankcyi złożony będzie. Wszakże trudno dziś już oznaczyć dzień, w którym nowy statut lombardzko-wenecki w życie wprowadzony będzie.

Powszechna gazeta Augsburska twierdzi, iż w odpowiedzi na wnioski gabinetu francuskiego Austria proponowała, iż z swej strony wysle notę do Petersburga w sprawie polskiej, poczem Anglia i Francya podobne noty przestaćby miały.

Wielki książe, namiestnik cesarski w Królestwie Polskim, wyznańczył komisye do oznaczenia satysfakcyi za naruszenie granicy austriackiej.

Dziennik *Oesterreichischer Volksfreund* zaprzecza wszelkim wieściom o słabości zdrowia Ojca świętego. Jego Świętobliwość cieszy się najlepszym zdrowiem, odbył w niedzielę palmową osobiście obrzęd poświęcenia palm i dał błogosławieństwo niezliczonym tłumom wiernych, między którymi wielu obcych się znajdowało. W wielką zaś niedzielę Ojciec św. dał zwykle błogosławieństwo *urbi et orbi*. Wojska papieskie i francuskie ustawione były na placu św. Piotra; papież z pokazaniem się przyjęty był z największym zapętem.

Zdaje się, iż w Neapolitańskim przyjdzie za pojawieniem się wiosny do zwawej walki między legitymistami a wojskami piemonteczkimi. W Rzymie odbyła się rada wojenna znakomitszych oficerów burbońskich pod prezydencyją hr. Trapani, na której uchwalono, ażeby bandytów zorganizować w cztery oddzielne korpusy. W ciągu bieżącego miesiąca powołani być mają pod broń wszyscy na imię Franciszka II. tajnie zawerbowani i z jego funduszków płatni bandyci. Ze zaś placu, którą im dają, nie równie jest większa, niżeli zarobek, jaki przy robotach około dróg żelaznych i innych mieć mogą, obok tego zaś mają widoki kradzieży i rabunku, przeto spodziewać się można, że liczne szeregi staną pod sztandarem wygnanego Monarchy, a może i zachwieją panowanie Piemontanów, i tak już w Neapolitańskim, zwłaszcza przez lud wiejski i duchowieństwo nader znienawidzonych.

O powstaniu na Litwie nie mamy dziś bliższych wiadomości. W Królestwie Polskim toczy się jeszcze między oddziałami powstańców a wojskiem rosyjskim walka, której szczegóły w właściwej rubryce podajemy. Rozbicie jednak korpusów Langiewicza i Czechowskiego tak wielkim było dla powstania ciemem, iż ono teraz widocznie słabnąć poczyna, zwłaszcza w obec ogromnych mas wojska rosyjskiego ze wszystkich stron Rosyi w Królestwie Polskim nagromadzonych.

Gazeta wiedeńska donosi, iż rząd szwedzki kazał zasekwestrować statek z emigrantami polskimi do Malmö przybyły, pozwalając jednak pasazerom udania się gdzie im podobać się będzie. Na statku tym znajdowało się 190 emigrantów pod dowództwem pułkownika Łapińskiego, który już na Kaukazie i w Węgrzech z Rosyą walczył.

Najświeższa poczta.

Kraków, 9. kwietnia. Krak. Zig. pisze: Dzisiejsze doniesienia z placu boju w Królestwie Polskim ograniczają się na wieściach. *Czas* donosi jako pogłoskę, że w okolicy Jedlnika (za Radomiem) przyszło do potyczki, podobnież w gubernii Kaliskiej gdzie oddziały powstańców tak wzmocnić się miały, że rosyjski garnizon w Kaliszu, chociaż dosyć znaczny, bo liczy kilka batalionów piechoty, dwa szwadrony dragonów, 2 sotaie kozaków i 16 dział, co noc stoi pod bronią oczekując napadu (co jednak nie jest dowodem siły nieprzyjaciela); tymczasem utrzymują, że na kilka mil od

